

Utbildningsförvaltningen
Socialförvaltningen

Dnr 1.7.1-8900/2018
Dnr 2.11.6-579/2018

Handläggare

Utbildningsförvaltningen
Malin Boman
Telefon: 08-50833489

Till

Utbildningsnämnden
2018-12-12

Socialförvaltningen
Britt Lundkvist
Telefon: 08-50825294

Socialnämnden
2018-12-11

Överenskommelse angående Skolfam

Förvaltningarnas förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner överenskommelse mellan socialnämnden och utbildningsnämnden angående Skolfam, som ska gälla under förutsättning att socialnämnden fattar likalydande beslut.
2. Utbildningsnämnden godkänner ledningssystemet för Skolfams psykologiska insatser.
3. Socialnämnden godkänner överenskommelse mellan socialnämnden och utbildningsnämnden angående Skolfam, som ska gälla under förutsättning att utbildningsnämnden fattar likalydande beslut.

Peter Svensson
tf socialdirektör
Socialförvaltningen

Lena Holmdahl
utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Sammanfattning

Skolfam är en skolsatsning för familjehemsplacerade barn. Barn som omfattas av Skolfam får konkret stöd till goda skolresultat. Målet med skolsatsningen är att förbättra familjehemsplacerade barns möjligheter till en positiv framtid genom att fokusera på goda utbildningsresultat. Skolfam är ett komplement till den ordinarie elevhälsan i skolan och till socialtjänstens familjehemsvård.

Socialnämnden har ett övergripande ansvar för Skolfam men i budget för 2019 finns ett uppdrag att förtydliga organisationen utifrån nämndernas respektive ansvar för socialtjänst och elevhälsa. Förvaltningarna föreslår en överenskommelse mellan nämnderna om ett förstärkt samarbete i syfte att få en enhetlig ram för elevhälsoarbetet inklusive det förstärkta hälso- och sjukvårdsarbetet i Skolfam, som utförs av psykologer, i avvaktan på ändrad organisationsmodell för Skolfam enligt budgetuppdraget.

Bakgrund

Skolsatsningen i socialtjänstens familjehemsvård, Skolfam, syftar till att förbättra familjehemsplacerade barns möjligheter till en positiv framtid genom att fokusera på goda utbildningsresultat. Skolfam startade som ett gemensamt projekt mellan socialnämnden och utbildningsnämnden 2013. I Skolfam ingår barn i åldern 6-12 år som är familjehemsplacerade av Stockholms stad. Socialnämnden har det övergripande ansvaret för Skolfam. Verksamheten organiseras inom socialtjänstavdelningens enhet Resursteam barn och ungdom. Skolfam är ett komplement till den ordinarie elevhälsan i skolan och till socialtjänstens familjehemsvård.

I budget 2018 har socialnämnden och utbildningsnämnden som aktivitet rörande Skolfam, att nämnderna ska utveckla samverkan inom ramen för arbetet med Skolfam för familjehemsplacerade barn, till exempel genom gemensam kompetensutveckling.

I förslag till budget 2019 anges att utbildningsnämnden ska säkerställa tillsammans med socialnämnden att placerade barn och barn som bor i skyddat boende har en väl fungerande skolgång.

Vidare har nämnderna som aktivitet rörande Skolfam att socialnämnden i samverkan med utbildningsnämnden ska utreda och föreslå en organisationsmodell för Skolfam, som förstärker samarbetet mellan elevhälsa och socialtjänst, med utgångspunkt från nämndernas ansvar för elevhälsa respektive socialtjänst.

Ärendet

Barn som omfattas av Skolfam får konkret stöd till goda skolresultat. Målet med skolsatsningen är att förbättra familjehemsplacerade barns möjligheter till en positiv framtid genom att fokusera på goda utbildningsresultat. Cirka 55 % av de barn som är placerade i familjehem går ut grundskolan med behörighet att söka gymnasiet (Öppna jämförelser 2015). Att säkerställa att familjehemsplacerade barn får en god skolgång utifrån sina individuella förutsättningar för lärande är en kraftfull

åtgärd för att bryta negativa mönster. Skola och utbildning som vägen ur utsatthet är ett återkommande resultat i forskning om utsatta barns långsiktiga utveckling. Skolprestationen är också, till skillnad från många andra omständigheter, en faktor som går att påverka.

Till varje barn knyts ett team med specialpedagog, psykolog och ansvariga socialsekreterare från familjehemsvården. De samverkar med barn, skola, familjehem och om möjligt med vårdnadshavare. Målet är barnet ska lyckas på bästa sätt i skolarbetet. För att skapa de bästa förutsättningarna för barnet gör psykologen och specialpedagogen olika tester som visar barnets styrkor och behov. Därefter föreslås insatser som följs upp i skolan regelbundet. Det kan handla om att hitta rätt svårighetsgrad och rätt inlärningsmetod för barnet eller att upptäcka kunskapsluckor innan de blivit för stora.

Socialnämnden har det övergripande ansvaret för Skolfam. I detta ansvar ingår att leda och planera verksamheten. Socialnämnden har också arbetsgivaransvaret för personalen inom Skolfam.

Utbildningsnämnden är vårdgivare för elevhälsans medicinska del och skolpsykologverksamhet inom hälso- och sjukvårdslagens område. Insatser inom Skolfam till familjehemsplacerade barn utgör ett komplement och förstärkning av elevhälsan. Skolfam ska för enskilda barn samverka med ordinarie elevhälsa men inte ersätta denna. För åtgärder som vidtas inom Skolfam som faller under hälso- och sjukvårdslagen finns i nuläget ingen vårdgivare.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för lärande och elevhälsa inom utbildningsförvaltningen och socialtjänstavdelningen inom socialförvaltningen i samarbete med juridiska avdelningen inom stadsledningskontoret.

Förvaltningarnas synpunkter och förslag

En tillfällig överenskommelse mellan nämnderna om ett förstärkt samarbete i syfte att få en enhetlig ram för elevhälsoarbetet inklusive det förstärkta hälso- och sjukvårdsarbetet i Skolfam, som utförs av psykologer, har tagits fram. Syftet med den tillfälliga överenskommelsen är att förstärka samverkan mellan socialnämnden och utbildningsnämnden avseende Skolfam att en organisationsmodell för Skolfam har tagits fram i enlighet med aktivitet i budget 2019.

Överenskommelsen innebär att vårdgivaren, det vill säga utbildningsnämnden, inom ramen för elevhälsans medicinska insats ansvarar för vissa uppgifter för Skolfam och att Skolfam till elevhälsan avsätter resurser i form av de i Skolfam anställda psykologerna för tid att utföra de uppgifterna. Socialnämnden har i egenskap av nämnd med det övergripande ansvaret för Skolfam den ekonomiska ersättningen som helhet för verksamheten. Socialnämnden i sin tur reglerar ersättning till utbildningsnämnden.

Vårdgivare ansvarar för att det finns ett ledningssystem för verksamheten. Med vårdgivare avses statlig myndighet, landsting eller kommun som bedriver hälso- och sjukvård i egen regi eller fysisk person till exempel en stiftelse eller ett aktiebolag. För de insatser i Skolfam som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (HSL) är utbildningsnämnden vårdgivare.

Ledningssystemet är ett system för att fastställa principer för ledning av den medicinska delen av verksamheten. Det ska användas för att systematiskt och fortlöpande kunna följa upp och utvärdera verksamheten i syfte att utveckla och säkra verksamhetens syfte och mål.

Psykologer som ingår i Skolfam ska arbeta i enlighet med ledningssystemet samt Skolfams manual och rutiner. Hälso- och sjukvårdspersonal har även ett personligt yrkesansvar, vilket innebär att personalen alltid är ansvarig för att fullgöra sina arbetsuppgifter utifrån de krav yrkeslegitimationen ställer.

Konsekvenser för jämställdhet samt barn och barnets rättigheter

Barn berörs inte direkt av beslutet. Tydliggörandet av psykologerna inom Skolfam vid utförandet av hälso- och sjukvårdsuppgifter arbetar inom ramen för elevhälsans ledningsansvar med utbildningsnämnden som vårdgivare och ett tydligt ledningssystem klargör och förbättrar förutsättningar för Skolfams arbete. Genom verksamheten i Skolfam främjas barns säkerhet och trygghet och möjlighet att tillvarata sina rättigheter. Ledningssystemet kommer att leda till förbättring avseende möjligheter att systematiskt och fortlöpande kunna följa upp och utvärdera verksamheten i syfte att utveckla och säkra verksamhetens syfte och mål, vilket bedöms vara positivt ur barnperspektiv. Beslutet bedöms inte påverka jämställdheten.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att nämnderna beslutar att godkänna överenskommelse mellan socialnämnden och utbildningsnämnden angående Skolfam, som ska gälla under förutsättning av båda nämnderna fattar likalydande beslut. Förvaltningen föreslår vidare att utbildningsnämnden godkänner ledningssystemet för Skolfams psykologiska insatser.

Bilagor

1. Överenskommelse mellan socialnämnden och utbildningsnämnden angående Skolfam
2. Ledningssystem för Skolfams psykologiska insatser